MONTESSORI · SORTOWANIE

Sortowanie – instrukcja dla dorosłego

3–7 lat

Po co sortować?

Sortowanie to jedna z podstawowych prac w klasie Montessori. Dziecko porównuje, szuka cechy wspólnej, nazywa ją i samo sprawdza wynik. Ćwiczy uwagę, słownictwo i logiczne myślenie – przygotowuje się do matematyki i przyrody.

Jak przygotować

1. Wydrukuj w skali 100%, najlepiej na grubszym papierze. Karty wytnij po liniach przerywanych.
2. Matę „żywe – nieożywione” (strona 2) połóż na stole. Karty z poziomu ★ trzymaj w jednej kopercie, z poziomu ★★ w drugiej.
3. Figury (strona 6) i podpisy cech (strona 7) – w trzeciej kopercie.

Kolejność pracy – od łatwego do trudnego

1. **Figury według koloru** (od 3 lat) → **według kształtu** → **według wielkości**. Zacznij od dwóch grup, potem dodawaj kolejne.
2. **Żywe i nieożywione, poziom ★** (od 4 lat): zwierzęta i rośliny kontra przedmioty. Zapytaj: „Czy to rośnie? Czy oddycha? Czy je i pije? Czy ma młode?”
3. **Poziom ★★** (od 5–6 lat): karty-pułapki – grzyb, drzewo zimą, samochód, robot, chmura, ogień. Coś, co się rusza, nie zawsze jest żywe!
4. **Tabela dwóch cech** (od 5–6 lat, strona 8): kształt i kolor naraz – zapowiedź tabel z matematyki.
5. **Karta pracy** (strona 5) – sprawdzian dla starszaków. **Klucz – strona 9.**

Wskazówka Montessori

Nie poprawiaj od razu. Gdy karta trafi do złej grupy, zapytaj: „Czy krzesło rośnie?” – dziecko samo znajdzie błąd. Na koniec może sprawdzić się kluczem.

Mata: żywe – nieożywione

mata

żywe

- rośnie
- oddycha
- je i pije
- ma młode

nieożywione

- nie rośnie samo
- nie oddycha
- nie je i nie pije
- nie ma młodych

Żywe czy nieożywione? ★

od 4 lat

Poziom ★ – wytnij karty po liniach przerywanych i posortuj na macie.

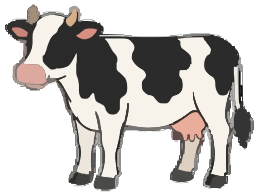
krowa

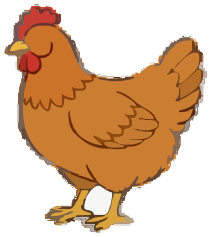
kura

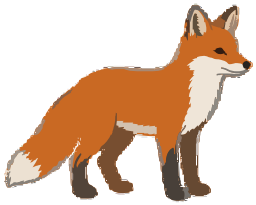
lis

wiewiórka

kwiat

drzewo

kamień

piłka

kubek

klucz

krzesło

książka

Żywe czy nieożywione? ★★

od 5–6 lat

Poziom ★★ – karty-pułapki. Zastanów się: czy to rośnie, oddycha, je i ma młode?

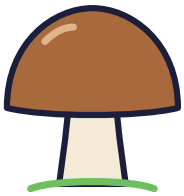

grzyb

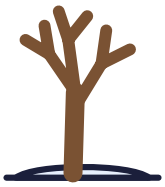

drzewo zimą

kaktus

motyl

jeż

puszczyk

samochód

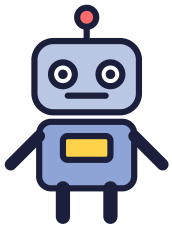

robot

chmura

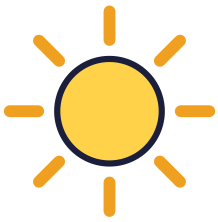

słońce

ogień

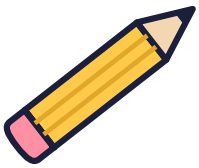

ołówek

MONTESSORI · SORTOWANIE

Karta pracy: co żyje?

★★ · od 6 lat

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 **Otocz zieloną pętlą wszystko, co żyje. Przedmioty i zjawiska zostaw.**

 kwiat	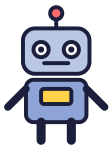 robot	 motyl	 kubek	 ogień	 ołówek
 słońce	 jeż	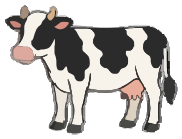 krowa	 puszczyk	 drzewo zimą	 chmura
 kaktus	 kamień	 kura	 piłka	 grzyb	 samochód

2 **Dokończ zdanie: Żywe istoty rosną, oddychają, ... i mają .....**

Podaj przykład czegoś, co się rusza, ale nie żyje:

_____

3 **Czy grzyb jest rośliną? Jest żywy? Porozmawiaj z dorosłym i zaznacz.**

Grzyb jest żywy: ☐ tak ☐ nie Grzyb jest rośliną: ☐ tak ☐ nie

Figury do sortowania

od 3 lat

24 figury: 4 kształty × 3 kolory × 2 wielkości. Wytnij i sortuj według koloru, kształtu albo wielkości.

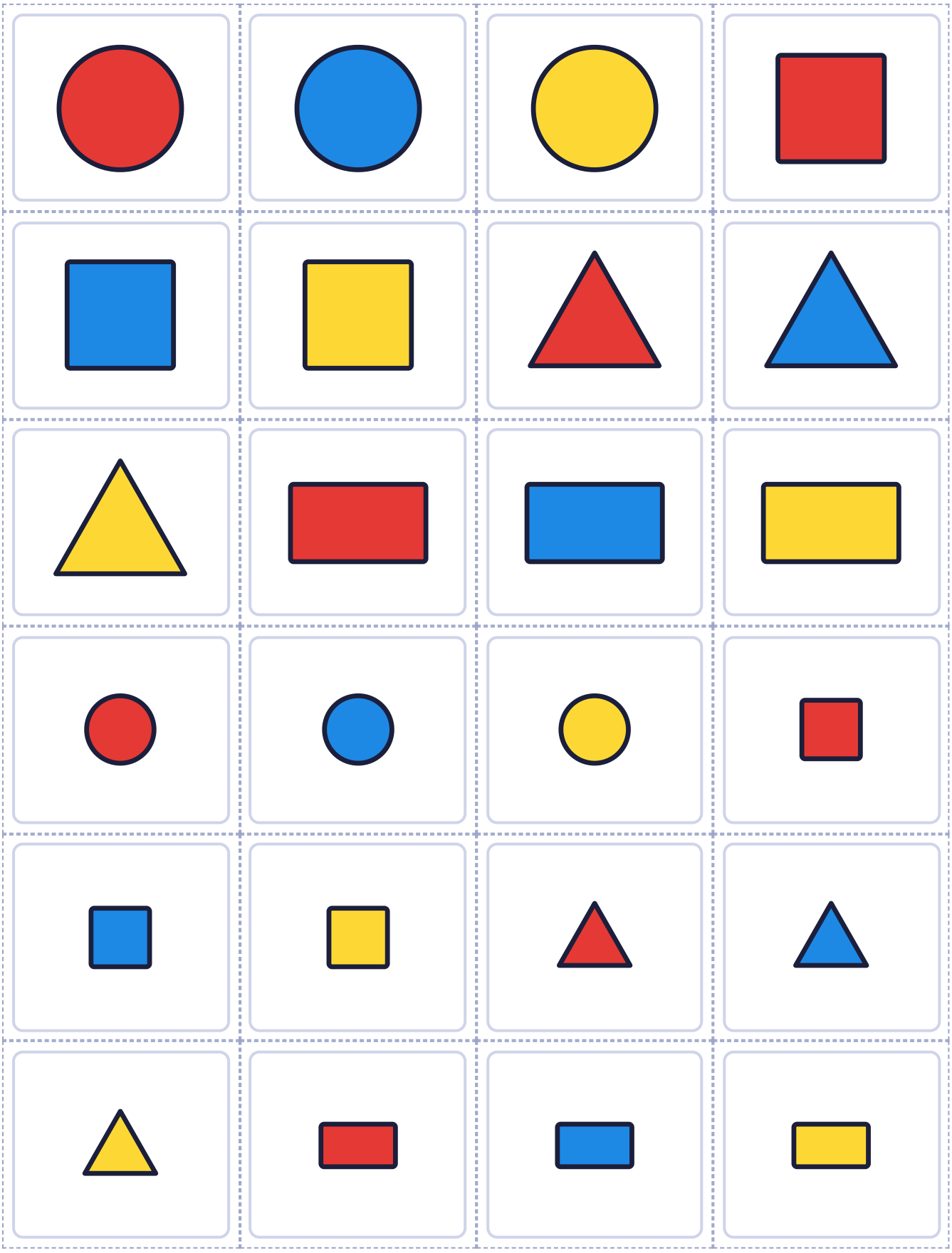

Podpisy cech: kształt, kolor, wielkość

od 3 lat

Podpisy grup – połóż kartę na stole, a pod nią figury, które pasują.

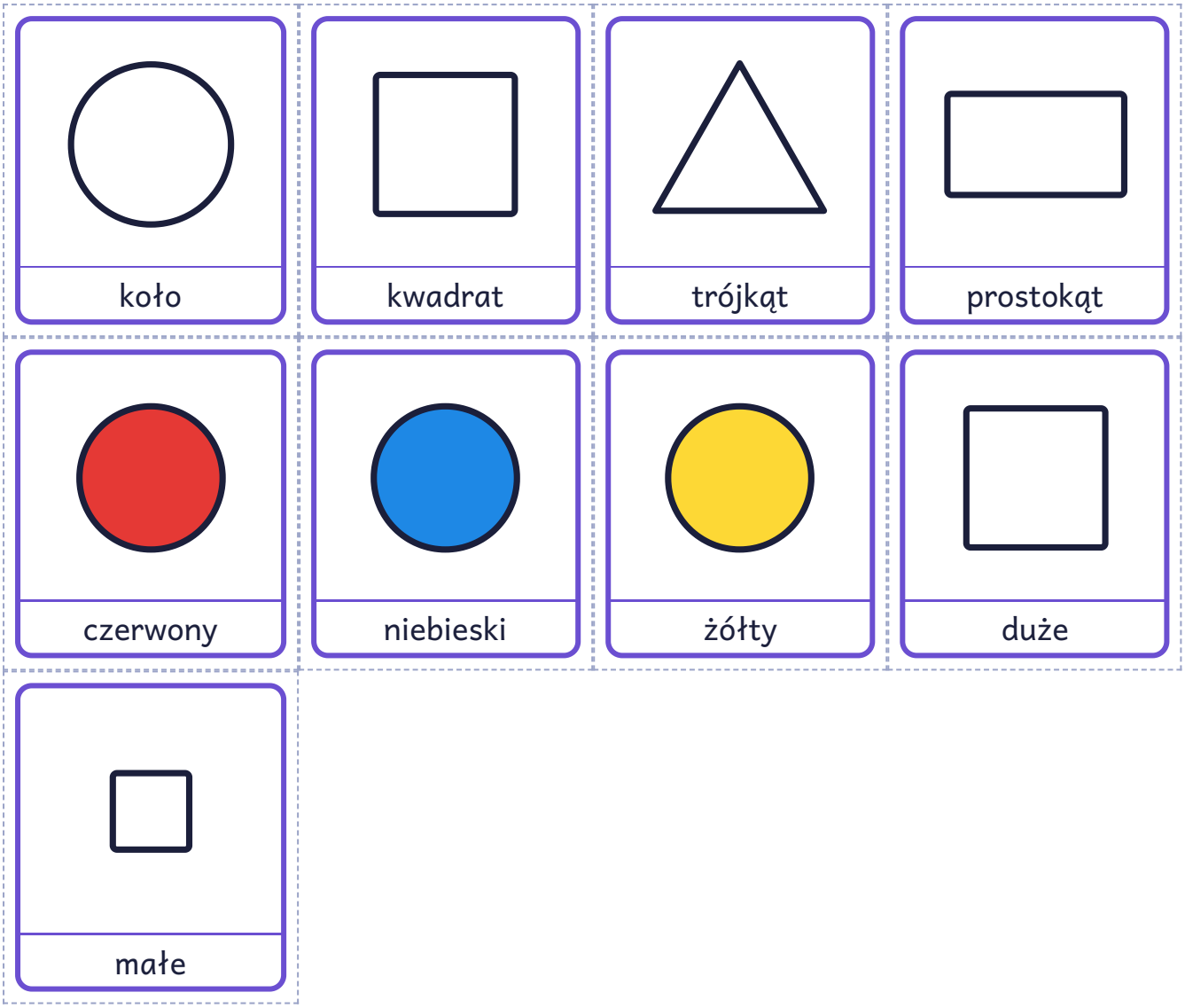

Zabawy z figurami

- **Według jednej cechy:** „Połóż wszystkie czerwone.” „Teraz wszystkie trójkąty.”
- **Czego brakuje?** Ułóż 6 figur, dziecko zamyka oczy, zabierasz jedną – zgadnij, której nie ma.
- **Pary:** znajdź dwie figury różniące się tylko wielkością.
- **Węże figur:** czerwony–niebieski–żółty… Co będzie dalej?

MONTESSORI · SORTOWANIE

Tabela dwóch cech: kształt i kolor

★★ · od 5–6 lat

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 **Połóż w każdym polu dużą figurę, która pasuje do wiersza i kolumny – albo ją narysuj i pokoloruj.**

	czerwony	niebieski	żółty
koło			
kwadrat			
trójkąt			
prostokąt			

Przykład: w wierszu „koło” i kolumnie „niebieski” jest niebieskie koło. Na koniec zostaną małe figury – zrób dla nich drugą rundę.

Klucz odpowiedzi

klucz

Strona 3 (★)

Żywe: krowa, kura, lis, wiewiórka, kwiat, drzewo. **Nieożywione:** kamień, piłka, kubek, klucz, krzesło, książka.

Strona 4 (★★)

Żywe: grzyb, drzewo zimą, kaktus, motyl, jeż, puszczyk. **Nieożywione:** samochód, robot, chmura, słońce, ogień, ołówek.

grzyb – żywe. Grzyb rośnie i pobiera pokarm z podłoża. To nie roślina, ale też żywy organizm.

drzewo zimą – żywe. Drzewo bez liści żyje – zimą odpoczywa, a wiosną znów wypuści liście.

kaktus – żywe. Kaktus to roślina: rośnie, pije wodę i kwitnie.

motyl – żywe. Motyl wychodzi z poczwarki, pije nektar i składa jaja.

samochód – nieożywione. Samochód jeździ, ale nie rośnie, nie oddycha i nie ma młodych – porusza się dzięki silnikowi.

robot – nieożywione. Robot rusza się i „mówi", ale działa na prąd, nie rośnie i nie ma młodych.

chmura – nieożywione. Chmura się przesuwa i zmienia kształt, ale to krople wody – nie jest żywa.

słońce – nieożywione. Słońce świeci i grzeje, ale to gwiazda, a nie żywa istota.

ogień – nieożywione. Ogień „rośnie" i potrzebuje powietrza, ale nie jest żywy – nie ma młodych i nie składa się z komórek.

ołówek – nieożywione. Ołówek zrobiono z drewna, które kiedyś było drzewem – sam ołówek nie jest żywy.

Jeż i puszczyk – żywe zwierzęta.

Strona 5 – karta pracy

1) W pętli: kwiat, motyl, jeż, krowa, puszczyk, drzewo zimą, kaktus, kura, grzyb. 2) Żywe istoty rosną, oddychają, **odżywiają się (jedzą i piją)** i mają **młode (potomstwo)**; rusza się, ale nie żyje np. samochód, robot, chmura, ogień. 3) Grzyb jest żywy – **tak**; grzyb jest rośliną – **nie** (grzyby to osobne królestwo organizmów).

Strona 8 – tabela

W każdym wierszu figura o kształcie z nazwy wiersza, w każdej kolumnie – w kolorze z nagłówka (12 dużych figur, potem 12 małych).